

عنوان مقاله:

بازخوانی قاعده نفی سبیل

محل انتشار:

دوفصلنامه دین و دنیای معاصر، دوره 2، شماره 1 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

سید محمدعلی هاشمی - دانش آموخته کارشناسی ارشد معارف قرآن دانشگاه مفید و دانشجوی دکتری دانشگاه قم، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

قاعده نفی سبیل که گاه با العلو، الاستعلاء و الاسلام یعلو و لا یعلی علیه نیز از آن تعبیر می شود، از قواعد مهم فقهی است که مستند به آیات قرآن، اخبار مستفیض و اجماع است. فقها در موارد بسیاری این قاعده را مبنای استنباط احکام فرعیه قرار داده اند. براساس مفاد این قاعده، هر عملی که سبب شود دشمنان دین و یا غیر مسلمان راهی برای سلطه و ولایت بر مسلمان یا مسلمانان پیدا کنند، حرام است. گفته شده: لسان قاعده نفی سبیل، حکومت واقعی بر ادله اولیه است، یعنی به مقتضای این قاعده هر عقد و پیمان و هر معامله و ایقاع و قراردادی به حسب طبع اولی اش اگر موجب علو و عزت و شرف کافر بر مسلم بشود منفی است و اعتبار حقوقی ندارد. موضوع تحقیق و پژوهش در مقاله پیش رو، قاعده نفی سبیل است. نویسنده در این مقاله به بحث از مفهوم و مفاد قاعده نفی سبیل، موقعیت فقهی آن و مستندات آن پرداخته و در نهایت برخی از فروع فقهی مبتنی بر این قاعده را تحلیل می کند. همچنین نویسنده ضمن بحثی مستوفی از مستندات این قاعده، تنها مستند قابل اعتنای این قاعده را درک عقل دانسته و توجه به اقتضای درک عقل را در استناد به این قاعده بایسته و حتمی می داند.

کلمات کلیدی:

نفی سبیل، نفی سلطه، عزت اسلامی، اقتدار اسلامی، اسلام و سیاست خارجی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1027444>

